

Induktiotehtävien ratkaisut

1. Oletus. $n \in \mathbb{Z}$

Väite. n :n ensimmäisen positiivisen parillisen kokonaisluvun summa on
 $2 + 4 + 6 + \dots + 2n = n(n + 1)$

Todistus. Todistetaan induktiolla.

1° Alkuaskel

Osoitetaan, että väite on tosi, kun $n = 1$.

$n(n + 1) = 1 \cdot (1 + 1) = 2$, joten väite on tosi, kun $n = 1$.

2° Induktioaskel

Oletetaan, että $2 + 4 + 6 + \dots + 2k = k(k + 1)$.

Osoitetaan, että $k + 1$:n ensimmäisen positiivisen parillisen kokonaisluvun summa on

$(k + 1)[(k + 1) + 1] = (k + 1)(k + 2)$.

Nyt $\underbrace{2 + 4 + 6 + \dots + 2k}_{=k(k+1)} + 2(k + 1) = k(k + 1) + 2(k + 1) = (k + 1)(k + 2)$

(otettiin $(k + 1)$ yhteiseksi tekijäksi)

Kohdista 1° ja 2° seuraa, että induktiotodistus on valmis, ja voidaan todeta, että n :n ensimmäisen positiivisen parillisen kokonaisluvun summa $2 + 4 + 6 + \dots + 2n = n(n + 1)$. $\square$

2. Oletus. $n \in \mathbb{Z}$

Väite. n :n ensimmäisen positiivisen parittoman kokonaisluvulle summa on
 $1 + 3 + \dots + (2n - 1) = n^2$.

Todistus. Todistetaan induktiolla.

1° Alkuaskel

Osoitetaan, että väite on tosi, kun $n = 1$.

$1^2 = 1$, joten väite on tosi, kun $n = 1$.

2° Induktioaskel

Oletetaan, että $1 + 3 + \dots + (2k - 1) = k^2$.

Osoitetaan, että $k + 1$:n ensimmäisen positiivisen parittoman kokonaisluvun summa on $(k + 1)^2$.

Nyt $\underbrace{1 + 3 + 5 + \dots + (2k - 1)}_{=k^2} + (2(k + 1) - 1) = k^2 + 2k + 2 - 1 = k^2 + 2k + 1$
 $= (k + 1)^2$

Kohdista 1° ja 2° seuraa, että induktiotodistus on valmis, ja voidaan todeta, että n :n ensimmäisen positiivisen parittoman kokonaisluvun summa $1 + 3 + \dots + (2n - 1) = n^2$. $\square$

3. Oletus. $n \in \mathbb{Z}_+$

Väite. $1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$

Todistus. Todistetaan induktiolla.

1° Alkuaskel

Osoitetaan, että väite on tosi, kun $n = 1$.

$$1^2 = \frac{1(1+1)(2 \cdot 1+1)}{6} = \frac{1 \cdot 2 \cdot 3}{6} = \frac{6}{6} = 1, \text{ joten väite on tosi, kun } n = 1.$$

2° Induktioaskel

Oletetaan, että $1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + k^2 = \frac{k(k+1)(2k+1)}{6}$, kun $k \in \mathbb{Z}_+$.

Osoitetaan, että $1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + k^2 + (k+1)^2 = \frac{(k+1)[(k+1)+1][2(k+1)+1]}{6} = \frac{(k+1)(k+2)(2k+3)}{6}$.

Nyt

$$\begin{aligned} \underbrace{1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + k^2}_{= \frac{k(k+1)(2k+1)}{6}} + (k+1)^2 &= \frac{k(k+1)(2k+1)}{6} + (k+1)^2 = \frac{k(k+1)(2k+1)}{6} + \frac{6(k+1)^2}{6} \\ &= \frac{k(k+1)(2k+1)}{6} + \frac{6(k+1)(k+1)}{6} = \frac{k(k+1)(2k+1) + 6(k+1)(k+1)}{6} \\ &= \frac{(k+1)[k(2k+1) + 6(k+1)]}{6} = \frac{(k+1)[2k^2 + k + 6k + 6]}{6} = \frac{(k+1)(k+2)(2k+3)}{6}. \end{aligned}$$

Kohdista 1° ja 2° seuraa, että induktiotodistus on valmis, ja voidaan todeta, että

$$1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}, \text{ kun } n \in \mathbb{Z}_+. \quad \square$$

4. Oletus. $n \in \mathbb{Z}_+$

Väite. $\left(\frac{1}{2}\right)^1 + \left(\frac{1}{2}\right)^2 + \left(\frac{1}{2}\right)^3 + \dots + \left(\frac{1}{2}\right)^n = 1 - \left(\frac{1}{2}\right)^n$

Todistus. Todistetaan induktiolla.

1° Alkuaskel

Osoitetaan, että väite on tosi, kun $n = 1$.

$$\left(\frac{1}{2}\right)^1 = 1 - \left(\frac{1}{2}\right)^1 = 1 - \frac{1}{2} = \frac{1}{2}, \text{ joten väite on tosi, kun } n = 1.$$

2° Induktioaskel

Oletetaan, että $\left(\frac{1}{2}\right)^1 + \left(\frac{1}{2}\right)^2 + \left(\frac{1}{2}\right)^3 + \dots + \left(\frac{1}{2}\right)^k = 1 - \left(\frac{1}{2}\right)^k$, kun $k \in \mathbb{Z}_+$.

Osoitetaan, että $\left(\frac{1}{2}\right)^1 + \left(\frac{1}{2}\right)^2 + \left(\frac{1}{2}\right)^3 + \dots + \left(\frac{1}{2}\right)^k + \left(\frac{1}{2}\right)^{k+1} = 1 - \left(\frac{1}{2}\right)^{k+1}$.

$$\begin{aligned} \text{Nyt } \underbrace{\left(\frac{1}{2}\right)^1 + \left(\frac{1}{2}\right)^2 + \left(\frac{1}{2}\right)^3 + \cdots + \left(\frac{1}{2}\right)^k}_{=1-\left(\frac{1}{2}\right)^k} + \left(\frac{1}{2}\right)^{k+1} &= 1 - \left(\frac{1}{2}\right)^k + \left(\frac{1}{2}\right)^{k+1} = 1 - \left(\frac{1}{2}\right)^k + \frac{1}{2}\left(\frac{1}{2}\right)^k \\ &= 1 + \left[\left(\frac{1}{2}\right)^k \left(-1 + \frac{1}{2}\right)\right] = 1 + \left(\frac{1}{2}\right)^k \left(-\frac{1}{2}\right) = 1 - \left(\frac{1}{2}\right)^{k+1}. \end{aligned}$$

Kohdista 1° ja 2° seuraa, että induktiotodistus on valmis, ja voidaan todeta, että

$$\left(\frac{1}{2}\right)^1 + \left(\frac{1}{2}\right)^2 + \left(\frac{1}{2}\right)^3 + \cdots + \left(\frac{1}{2}\right)^n = 1 - \left(\frac{1}{2}\right)^n, \text{ kun } n \in \mathbb{Z}_+. \quad \square$$